

ת"פ 19338/11/18 - מדינת ישראל נגד פלונית (קטין) ואח'

בית משפט לנוער בבית משפט השלום בפתח תקווה

20 אוקטובר 2021

ת"פ 19338-11-18 מדינת ישראל נ' פלונית (קטין) ואח'

ס' הנשיאה שרון עצמון הלוי

מדינת ישראל

נגד

פלונית (קטין) ואח'

<#4#

גזר דין - עותק מאושר לפרסום

פלונית 1 ילידת XXXX(להלן: "נאשמת 1" או פלונית 1), פלונית 2 ילידת XXXX (להלן: "נאשמת 3" או פלונית 2), פלונית 3 ילידת XXXX (להלן: "נאשמת 4" או פלונית 4) ופלונית 5 ילידת XXXX (להלן: "נאשמת 5" או פלונית 5) הודו בחבלה חמורה, עבירה לפי סעיף 333 לחוק העונשין התשל"ז-1977 (להלן: "החוק"). יש לציין, כי בכתב האישום מקורי היה גם נאשם קטין נוסף (הנאשם 2) שעניינו נדון בנפרד מגזר דין זה.

כתב האישום המתוקן

בעניינה של כל נאשמת הוגש כתב אישום מתוקן נפרד. אף שהיו שינויים קלים בתיאור האירוע בכל כתב אישום, אתאר להלן את התמונה הכללית העולה מתוכם.

ביום 2.1.2018 בשעה 22:30 לערך או בסמוך לכך, לאחר סיום עבודתה בחנות "קסטרו" בקניון "אבנת" בפתח תקווה (להלן: "הקניון"), יצאה ש.ל. (להלן: "המתלוננת") מהקניון. בסמוך ליציאה מהקניון עמדה חבורה של כ-11 בני נוער, ביניהם הנאשמות (להלן: "החבורה"). אחת הנאשמות פנתה למתלוננת וביקשה להתקשר מהטלפון הנייד שלה. המתלוננת השיבה לה שאין לה שיחות יוצאות והמשיכה ללכת, כאשר הנאשמות והחבורה בעקבותיה. הנאשמת 4 אמרה: "שקרנית, שקרנית, תראי" והצמידה את פניה לטלפון הנייד של המתלוננת. המתלוננת בתגובה הוציאה גז מדמיע, והנאשמות התרחקו ממנה והחלו לצחוק.

המתלוננת המשיכה ללכת וניסתה להתרחק מהחבורה, אך ללא הועיל. כל החבורה המשיכה ללכת אחריה, כשהנאשמות לא מרפות וצועקות לעברה: "בואי אם יש לך אומץ, בלי גז מדמיע". הנאשמת 4 התקרבה אל

המתלוננת, אשר סברה כי בכוונתה לפגוע בה, על כן הניפה לכיוונה את המטריה שלה. הנאשמת התרחקה מהמתלוננת, והמתלוננת המשיכה בדרכה, מנסה להתרחק מהחבורה.

למרות כל האמור, החבורה לא הרפתה והמשיכה ללכת אחרי המתלוננת. הנאשמת 4 התקרבה למתלוננת, המתלוננת הניפה את המטריה על מנת להרחיקה ממנה ולהרתיעה, ופגעה בה בצד גופה. כמו כן ריססה המתלוננת גז מדמיע באוויר.

בנסיבות המפורטות תקפו הנאשמות 3-4 את המתלוננת, בצוואת חדא, בכך שדחפו אותה, הפילו אותה לקרקע, בעטו בה והכו אותה מכות אגרופ. נאשמת 1 שעמדה בסמוך, התקרבה למתלוננת והכתה בגופה באמצעות אגרופה ולאחר מכן התרחקה. נער שזהותו אינו ידועה למאשימה משך את המתלוננת, בעוד שאר הנערים צופים במתרחש.

נהג מונית שעבר במקום, עצר את רכבו וירד ממנו על מנת לסייע למתלוננת, ששכבה על הארץ, וניסה להרחיק ממנה את יתר הנאשמות. הוא הצליח להרחיק את אחת הנאשמות, אך היתר המשיכו להכות את המתלוננת. המתלוננת נשכה את נאשמת 3 ברגלה. בהמשך נטלה נאשמת 3 את המטריה של המתלוננת והכתה אותה באמצעותה.

נאשמת 5 שעמדה בסמוך לנאשמות 1 ו-3 וצפתה במתרחש, הצטרפה לאירוע בשלב זה, ובעטה בגבה של המתלוננת. לאחר מכן, היא שבה למקומה.

המתלוננת הצליחה לקום ולעמוד על רגליה, אך חלק מהנאשמות הפילו אותה שוב והמשיכו להכותה, בעוד נאשם 2 נטל את הטלפון הנייד שלה.

כששמעו הנאשמות ויתר בני החבורה כי הוזמנה משטרה למקום, החלו לברוח, מותירות את המתלוננת מוטלת שכובה על המדרכה, פניה לכיוון הרצפה, ללא תנועה. בשלב זה, ניגשה אליה נאשמת 4, בעטה בה ועזבה את המקום עם יתר החבורה.

כתוצאה ממעשי הנאשמות, נגרמו למתלוננת חבלות חמורות, פריקת כתף, כאבים בכתף, רגישות והגבלת התנועה, שטפי דם תת עוריים בחלק ימין של הגוף, שבר בשן אחת, סדק בשן נוספת וניידות קלה בשיניים ו"לצרציות שטחיות" (חתכים) בשפתיים.

צירוף עבירות נוספות

נאשמת 3 הודתה בעבירות נוספות, וביקשה לצרף לגזר דין זה שני תיקים נוספים:

ת"פ 74025-10-18 (פתח תקווה) בו היא נאשמת מספר 2: בתיק זה הודתה באיומים, עבירה לפי סעיף 192 לחוק. על פי כתב האישום, בתאריך 23.3.2018 התלוננה פ.ק. (להלן: "המתלוננת") במשטרה על כך שהותקפה על ידי ש.ג, אחותה של נאשמת 1 וחברתה של הנאשמת. באותו היום בשעה 00:46 לערך איימה נאשמת 1 על המתלוננת בפגיעה שלא כדין בגופה בכך ששלחה למתלוננת הודעה מאיימת מהטלפון הנייד. בתאריך 22.3.2018 בשעה 06:50 או בסמוך לכך, איימה הנאשמת 2 בפגיעה שלא כדין בגופה של המתלוננת באמצעות חשבון האינסטגרם, כששלחה הודעה לחשבון האינסטגרם של ה.ג בו כתבה: "תגיד לחברה שלך שעם היא מתכוונת לפתוח עלינו במשטרה היא תידפק כי תחילה תמכות", "אתה לא רוצה שיפוצצו את חברה אז שתרגיע ומהר" "ה.ג תרגיע את חברה שלך ואת פ.ק. הבת שרמוטה הזאת למה היא תפתח משהו על חברות שלי היא מקבלת פיצוצים אחושרמוטה" (כל הטעויות במקור -

שע"ה).

ת"פ 30467-08-18 של בית משפט לנוער בתל אביב, בו הודתה ב-4 עבירות של גניבה, לפי סעיף 384 לחוק +סעיף 29 (א) לחוק. על פי עובדות כתב האישום המתוקן, ביום 28.5.2018 בין השעות 21:30 ל-23:00 נכנסה הנאשמת ביחד עם קטינות נוספות לשני אולמות אירועים בבני ברק, וגנבו בצוותא חדא תיקים וארנקים של חוגגות במקום כמפורט:

- א. ארנקה של חנה יירט ובו תעודות וכרטיסים וכסף מזומן בסכום לא ידוע.
 - ב. ארנקה של ציפורה וסרציג אשר הכיל תעודות, כרטיסים, כסף מזומן בסכום לא ידוע, וצ'ק.
 - ג. כסף מזומן בסכום לא ידוע, שנגנב מארנקה של ברכה פולק.
 - ד. ארנקה של תהילה משעלי אשר הכיל מצלמה דיגיטלית, נגן שירים, טלפון סלולרי מסוג נוקיה וכסף מזומן בסכום לא ידוע.
- לאחר שהוציאו את הכסף המזומן וחפצים יקרי ערך, זרקו הנאשמת ואחרות את הארנקים עם התעודות והכרטיסים בפחים ובשיחים בסמוך לאולמות.

נאשמת 4 ביקשה לצרף תיק זה לת"פ 3071-10-18, בו היא נאשמת ביחד עם אחותה, ובמסגרתו הודתה בתקיפה סתם, עבירה לפי סעיף 379 לחוק. על פי עובדות כתב האישום המתוקן, ביום 21.12.2017 בשעות הערב, בילתה קבוצת צעירים בפארק המצוי מול הקניון הגדול בפתח תקווה (להלן: "**הפארק**"), ביניהם הקטינה ל.ב. (להלן: "**המתלוננת**") וחבריה, עמם חגגה את יום הולדתה. בשלב מסוים ניגש קטין למתלוננת וחברותיה וביקש מהן את מספרי הטלפון שלהן. המתלוננת סירבה באופן שנראה לקטין כמזלזל.

בהמשך אותו הערב בתאריך 22.12.17 בשעה 00:05 או בסמוך לכך, הלכו המתלוננת וחבריה מהפארק לתחנות האוטובוס שברחוב ז'בוטינסקי, בסמוך לבית החולים "בילינסון" (להלן: "**תחנות האוטובוס**") על מנת לשוב לבתיהם. הקטין האמור סיפר לנאשמות ולאחרים על חילופי הדברים שהיו לו עם המתלוננת וחבריה.

בשעה שהמתלוננת וחבריה המתינו להגעת האוטובוס, התקרבה אליהם קבוצה של צעירות, ביניהן הנאשמות, שכלל לא נכחו בפארק קודם לכן. ללא כל סיבה נראית לעין החלו הנאשמות ואחרים, שזהותם אינם ידועה למאשימה, להכות את המתלוננת, והפילו אותה על הכביש. הנאשמת משכה בשערות ראשה של המתלוננת ואילו אחותה, נאשמת 2, גררה את המתלוננת על הכביש ועקב כך נחתכה המתלוננת משברי בקבוק זכוכית. עם הגעת האוטובוס, חבריה של המתלוננת העלו אותה לאוטובוס והגנו עליה מפני הנאשמות.

נאשמת 5 ביקשה לצרף את ת"פ 29614-08-18 בו היא נאשמת מספר 2, ובמסגרתו הודתה בארבע עבירות גניבה לפי סעיף 384 לחוק + סעיף 29 (א) לחוק. מדובר באותו אירוע שבו הוואשמה גם נאשמת 3 כפי שתואר לעיל. על פי עובדות כתב האישום המתוקן ביום 28.5.2018 בין השעות 21:30-23:00 נכנסו הנאשמות ביחד עם ש.ו (להלן "**ש**") לאולמות אירועים "היכלי הפאר" ו"פרידמן" בבני ברק וגנבו בצוותא חדא תיקים וארנקים של חוגגות במקום כדלקמן:

- א. ארנקה של חנה יירט ובו תעודות וכרטיסים וכסף מזומן בסכום לא ידוע.
- ב. ארנקה של ציפורה וסרציג אשר הכיל תעודות, כרטיסים, כסף מזומן בסכום לא ידוע וצ'ק.
- ג. כסף מזומן בסכום לא ידוע שנגנב מארנקה של ברכה פולק.
- ד. ארנקה של תהילה משעלי אשר הכיל מצלמה דיגיטלית, גנן שירים, טלפון סלולרי מסוג נוקיה וכסף מזומן בסכום לא ידוע.
- לאחר שהוציאו את הכסף המזומן וחפצים יקרי ערך, זרקו הנאשמת ואחרות את הארנקים עם התעודות והכרטיסים בפחים ובשיחים בסמוך לאולמות.

תסקירי שירות המבחן

חלק זה נמחק מהעותק המאושר לפרסום ונותרו רק ההמלצות הסופיות של שירות המבחן:

- בעניינה של פלונית 1, הומלץ לנקוט בדרכי טיפול הכוללות ביצוע של"צ, חתימה על התחייבות כספית וצו מבחן למשך שישה חודשים.
- בעניינה של פלונית 3, לא באה קצינת המבחן בהמלצה טיפולית כלשהיא.
- בעניינה של פלונית 4, הומלץ לנקוט בדרכי טיפול בדמות צו מבחן למשך שישה חודשים והתחייבות כספית להימנע מעבירות.
- בעניינה של פלונית 5, הומלץ לנקוט בדרכי טיפול בדמות של"צ, התחייבות כספית ופיצוי למתלוננת. קצינת המבחן סברה כי נכון היה להורות על צו מבחן, אך מאחר והנערה לא פנויה לקשר עם שירות המבחן, הוחלט שלא להמליץ על כך.

תסקיר נפגעת עבירה

תסקיר נפגעת עבירה מיום 14.9.2020 נכתב על ידי גב' נעה ניסים רותם, מפקחת מחוזית של נפגעי עבירות. תואר בו באופן מפורט ומקיף הן את החבלות הפיזיות שנגרמו למתלוננת והן את ההשלכות הנפשיות שנגרמו לה מהאירוע. היא סבלה מפריקת הכתף, שטפי דם ופגיעה במספר שיניים ובשפתיים. גם לאחר שתוקנו שיניה, חששה לאכול מאכלים בעלי מרקם קשה. מומחה בכירורגיה אורתופדית העריך כי הפגיעות בצווארה של המתלוננת, במותן ובכתף מסתכמות לכדי נכות של 5 אחוזים לצמיתות. בנוסף, נקבעה לה הגבלה בכושר העבודה עקב הפרעה בתפקוד הנפשי והחברתי, שנאמדה בסך של 30 אחוזים.

ביחס למצבה הנפשי של המתלוננת צוין, כי מספר שנים לפני האירוע סבלה ממצב נפשי ורגשי ירוד. המתלוננת ומשפחתה פעלו רבות לשיקומה, וחל שיפור ניכר. אירוע האלימות קטע באופן גס את השינוי החיובי שערכה בחייה. תוארה רגרסיה במצבה, מחשבות אובדניות, פגיעות עצמיות, פחדים וחרדות, תלותיות וצורך בטיפול תרופתי.

לאחר האירוע סבלה המתלוננת מכאבים עזים ומתת פריקות כתף חוזרות, ובמקביל התמודדה עם תחושה, כי האירוע חי ומוחשי עבורה. תחושת חוסר האונים והבהלה שאחזה בה באירוע לוותה אותה זמן ממושך, והיא סבלה מחרדה ומפגיעה בתחושת הביטחון האישי.

כותבת התסקיר ציינה, כי לאחר האירוע הסתגרה המתלוננת בביתה, הפסיקה את עבודתה ואת יתר עיסוקיה. התקפי החרדה לוו לא פעם בהקאות, שלשולים ורעד, לצד סינטי לילה ו"פלאשבקים" של אירוע הפגיעה. היא נזקקה לליווי גם בשעות היום, עקב מחשבות טורדניות ואובדניות מהן סבלה, ואובחנה עם תגובת דחק אקוטית עם סימנים פוסט-טראומטיים, שכללו הימנעות וחוסר ביטחון. אט אט שבו חייה של נפגעת העבירה למסלולם. היא הצליחה לחזור למעגל התעסוקתי בליווי אמה וסבה. חזרה ללימודי המשחק ואף התקדמה למצב בו הגיעה וחזרה ממטלותיה ללא ליווי בני משפחתה, עד שביום 20.3.2018 כאשר חזרה בגפה מהעבודה זיהתה חלק מהנאשמות ובני נוער שנכחו בתקיפה, חשה מצוקה רבה שהלכה והתעצמה לכדי התקף חרדה קשה. מאז האירוע הטראומטי הפסיקה שוב להשתמש בתחבורה ציבורית.

עוד צוין בתסקיר, כי גם משפחתה של המתלוננת נפגעה כתוצאה מהאירוע. המשפחה כולה חיה בצל הטראומה. האם חשה אשמה על כי לא הייתה לצד בתה בשעתה הקשה, וזאת על אף שהמתינה לה במרחק לא רב ממקום ביצוע העבירה. עוד נמסר, כי האם הפסידה ימי עבודה לא מעטים עקב הצורך ללוות את בתה. היא הוציאה סכום כסף לא מבוטל על טיפול פסיכולוגי פרטי וההמלצה בתסקיר היא לתת לכך ביטוי בגזר הדין.

לאור תמונת הפגיעה והנזקים הקשים הומלץ בתסקיר להטיל על הנאשמות פיצוי כספי משמעותי אשר יהווה גם מסר והכרה חברתית ומשפטית בגין הנזק והפגיעות מהן סבלה ועודנה סובלת המתלוננת.

טיעוני הצדדים לעונש

טיעוני התביעה

ב"כ המאשימה הדגישה את חומרת האירוע המפורט בכתב האישום. היא ציינה כי האלימות הופנתה כלפי המתלוננת ללא כל התגרות מצדה, הדגישה את אכזריות מעשיהן של הנאשמות, את העובדה שמדובר באירוע מתמשך, ואת העובדה שהנאשמות לא חדלו ממעשיהן גם כאשר נהג המונית ביקש לסייע למתלוננת. עוד היא הדגישה את הנזקים הפיזיים והנפשיים שנגרמו למתלוננת, שיפורטו להלן.

ביחס לנאשמת 1 אישרה ב"כ המאשימה כי עולה מתסקיר שירות המבחן, שישינה הבנה ביחס לנזק שנגרם למתלוננת, וכי מדובר בהתנהגות שאינה מאפיינת אותה בדרך כלל. עם זאת, לגישה, המלצת שירות המבחן - מקלה יתר על המידה ביחס לנסיבות האירוע וחומרתו.

לגבי נאשמת 3 טענה ב"כ המאשימה כי זו צירפה שני תיקים נוספים לגזר הדין. מדובר בעבירות אותן ביצעה הנאשמת לאחר מעורבותה באירוע זה. התובעת הפנתה לתסקירי שירות המבחן המתארים ניסיונות רבים לגיוס נאשמת 3 להליך הטיפול, אך באין שיתוף פעולה אין המלצה טיפולית בעניינה.

אשר לנאשמת 4 הדגישה התובעת כי גם היא צירפה תיק נוסף המטופל על ידי הפרקליטות. היא ציינה כי הירתמותה של הנאשמת להליך הטיפול איננה השתפר בחודשים האחרונים, אך בתקופה האחרונה נחלש שוב. בנסיבות אלה, המלצת

שירות המבחן אינה ברורה לתביעה, ואינה מתאימה לנתונים. דגש מיוחד היא שמה על הימנעותו של שירות המבחן מלהמליץ על פיצוי, דבר המתבקש נוכח הנזק שנגרם למתלוננת.

ביחס לנאשמת 5 אשר צירפה גם היא תיק נוסף, הפנתה ב"כ המאשימה לקושי של שירות המבחן לרתום אותה להליך הטיפול, לכך שלא הייתה בקשר רציף עם שירות המבחן לאורך ההליך המשפטי ולהתלבטות שירות המבחן ביחס להמלצה בעניינה.

בסיום הטיעונים גישה התובעת תמונה של המתלוננת מיום האירוע, וכן אסופת פסיקה בעבירות אלימות ובה אמירות ביחס לעבירות מסוג זה ומתחם ענישה בגין מעשים דומים.

נוכח נתונים אלו, עתרה התובעת להרשיע את כל הנאשמות, ולהטיל עליהן מאסר בעבודות שירות. היא עתרה להשית על נאשמת 1 שישה חודשי עבודות שירות; על נאשמת 3 תשעה חודשי עבודות שירות; ועל נאשמות 4 ו-5, לגזור שבעה חודשי עבודות שירות. בנוסף, עתרה לפיצוי של ₪ 7,000 על ידי כל אחת מהנאשמות, מאסר על תנאי והתחייבות כספית להימנע מעבירות דומות.

לגבי נאשמת 3 ביקשה התובעת גם פיצוי לעדות תביעה 2-4 בת"פ 30467-08-18 ולעדת תביעה 3 בת"פ 74025-10-18.

ב"כ הפרקליטות הוסיפה בעניינה של נאשמת 4 כי על אף שהמתלוננת בחרה שלא להגיש הצהרת נפגע, הרי שהנזקים הפיזיים והנפשיים שנגרמו לה ברורים וארוכי טווח. היא הפנתה לתהליך הטיפול של נאשמת 4 אשר ידע עליות ומורדות וכן להתלבטות שירות המבחן ביחס להמלצה הסופית בעניינה שלפלונית 4. היא שבה והזכירה את נסיבות האירוע אשר טלטלו את עולמה של המתלוננת, טענה כי פלונית 4 הייתה דומיננטית באירוע וגם הפנתה לכך שאין מדובר בהסתבכות חד פעמית עם החוק.

היא הפנתה לנסיגה במצבה של הנאשמת בשבועות האחרונים ועתרה להעביר מסר ברור ומרתיע באשר לעבירות בהן הודתה. היא עתרה להרשיע את פלונית 4 ולהטיל עליה שבעה חודשי מאסר בעבודות שירות, מאסר על תנאי ופיצוי לשתי המתלוננות בשני התיקים.

טיעוני ההגנה

הנאשמת 1 - פלונית 1

ב"כ הנאשמת 1 הפנתה לגילה של הנאשמת בזמן ביצוע העבירה ולכך שמאז ועד היום לא נפתחו לה תיקים חדשים. היא ציינה את חלקה באירוע אשר לאורכו עמדה בסמוך לנאשמות האחרות אשר הכו את המתלוננת ולכך שבחרה להתערב באירוע רק לאחר שראתה כי המתלוננת נשכה את חברתה, נאשמת 3.

ב"כ הנאשמת 1 הפנתה לרקע הנפשי של המתלוננת עובר לאירוע ולעובדה כי הנזקים שנגרמו למתלוננת לא היו בשל מעשיה של נאשמת 1. כיום, פלונית 1 אינה בקשר עם השותפות לאירוע. היא עובדת ומפרנסת את משפחתה, מתמודדת עם מצב כלכלי קשה ומסייעת להוריה אשר סובלים מבעיות רפואיות לא פשוטות.

הסנגורית הפנתה לפסיקה, המבחינה בין קטינים אשר ביצעו עבירות בגיל צעיר לבין קטינים שביצעו עבירות סמוך לגיל בגירות, אז נטו בתי המשפט להימנע מהרשעה.

ב"כ הנאשמת ציינה את רצונה של הנאשמת 1 להתגייס ליחידת מחשבים מובחרת, והפנתה לפגיעה המשמעותית שתיגרם לה אם תורשע. היא הפנתה לטיפול הארוך שעברה ולהמלצת שירות המבחן להימנע מהרשעתה של פלונית 1. היא עתרה להימנע מהרשעתה תוך הטלת שעות של"צ, חתימה על התחייבות, פיקוח למשך חצי שנה והימנעות מהטלת פיצוי בשל מצבה הכלכלי של הנערה.

קצינת המבחן של פלונית 1 הגיעה למעמד הטיעונים לעונש, כדי לספר על התהליך הטיפולי שעברה הנערה. היא ציינה כי החל מחודש ינואר החלה פלונית 1 להבין את חשיבות שיתוף הפעולה ושמרה על קשר רציף. מתחילת הדרך לקחה אחריות, העמידה את ההבנה והמשמעות של חומרת העבירה והביעה רצון להתנצל בפני המתלוננת. קצינת המבחן סיפרה שפלונית 1 שיפרה את הגעתה הסדירה לבית הספר, היא בעלת רצון ויכולת לחיים נורמטיביים ולגיוס לצבא. כיום היא עובדת כדי לפרנס את משפחתה ולכן הימנעות מהרשעה היא חשובה עבורה.

בדברה האחרון בפניי, **פלונית 1** התנצלה על מעשיה, סיפרה כי זהו מקרה חריג לחייה והסבירה כי כל רצונה היה להפריד בין המתלוננת לבין חברותיה. היא הביעה צער וחרטה עמוקה ואמרה שמבינה כיום את טעותה.

הנאשמת 3 - פלונית 3

ב"כ הנאשמת **3** הפנתה לעובדה כי זו היא הפעם הראשונה בה פלונית 3 עומדת לדין. אין לה עבר פלילי והיא ביצעה את המעשים כאשר הייתה בת ארבע עשרה. מאז האירוע ועד היום חלפו שלוש וחצי שנים, ולא נפתחו תיקים נוספים. מדובר בקטינה בעלת רקע משפחתי מורכב מאוד, אשר הוכרזה כ"קטינה נזקקת" בעבר. הסנגורית הפנתה לבעיית ההתמכרות של אמה של פלונית 3, לקשר הלא בריא בין השתיים, לקשיי הקליטה, קשיים בהצבת גבולות וקשיים כלכליים עמם מתמודדת פלונית 3 שנים רבות.

הסנגורית ציינה כי שנת 2018 הייתה שנה סוערת במיוחד בחיי הקטינה, והמעורבות באירוע היא ביטוי לכך. למעשה, רק בשלב בו חששה הקטינה מפני שילובה במעון "צופיה" החלה לשנות התנהלותה. היא התחילה להתמיד בלימודיה, לשתף פעולה עם שירות המבחן, הציגה יכולות לימודיות גבוהות והצליחה ליצור קשר קרוב עם מחנך הכיתה, כל זאת עד לפני חצי שנה.

ב"כ הנאשמת **3** הדגישה כי פלונית 3 לא הייתה בין יוזמות האירוע וכי היא עצמה נשכה במהלכו. כיום היא עומדת לפני הליכי גיוס לצה"ל וככל הנראה תשלים את בחינות הבגרות, כך שביצוע עבודות שירות, כפי שעתרה המאשימה, יגדע תכניות אלו.

בסיום הדברים ציינה הסנגורית, כי המתלוננת עתידה להגיש תביעה אזרחית כנגד הנאשמות, כך שוודאי תקבל פיצוי במסגרת זו. עוד היא הזכירה כי המתלוננת הייתה פגועה נפשית עוד לפני האירוע בו הוכתה. בסיכום כל אלו, אמרה הסנגורית כי היא מבינה שנאשמת **3** כנראה תורשע. היא עתרה להטיל עליה של"צ משמעותי ופיצוי נמוך.

הנאשמת 3 ביקשה תחילה לא לומר דבר, לאחר מכן הביעה צער על המעשים.

מר ר.י. מחנך כיתתה של פלונית 3 בשנים האחרונות, סיפר כי מדובר בנערה בעלת רצון להצליח. אומנם בשנה

האחרונה התקשתה להגיע באופן סדיר לבית הספר, אך הדבר קשור גם למשבר הקורונה. הוא ציין שפלוגת 3 יכולה להגיע להישגים לימודיים טובים ויש לה סיכוי להתגייס לצה"ל. הטלת עבודות שירות תהרוס כל סיכוי לחיים נורמליים בהמשך.

נאשמת 4 - פלוגת 4

ב"כ הנאשמת 4 התייחסה בראשית טיעוניה לתיק הנוסף בו הודתה הנאשמת. מדובר בכתב אישום אשר תוקן בצורה משמעותית, הנזקים שנגרמו למתלוננת הם מידי הנאשמת הנוספת ולא מידי נאשמת זו. היא הזכירה שפלוגת 4 כלל לא נכחה בתחילת האירוע ומעורבותה החלה כאשר קראה את הסיטואציה לא נכון, היא חשבה שאחותה מותקפת ולכן התערבה.

ביחס לתיק זה, ציינה הסנגורית כי מדובר באירוע בו השתתפה כשבועיים לאחר העבירה הקודמת. סמיכות הזמנים מצביעה על נקודת זמן בה הייתה הקטינה במצוקה. מאז שני האירועים ועד היום לא נפתחו לה תיקים נוספים.

פלוגת 4 שיתפה פעולה עם שירות המבחן בצורה טובה. היא התחרטה, השתתפה בהליך טיפולי ולכן כבר בחודש יולי 2020 הומלץ לנקוט בעניינה דרכי טיפול.

ב"כ הנאשמת 4 הזכירה את הרקע המשפחתי של הנערה, את הצפיפות וההזנחה שבביתה. היא הזכירה כי פלוגת 4 הוכרה כ"קטינה נזקקת", אך גם רשויות הרווחה לא הצליחו לסייע לה. דווקא שירות המבחן הוא הגוף הטיפולי אשר הצליח להביא שינוי בשיתוף הפעולה ובתפקודה של הנאשמת. פלוגת 4 עובדת, עוזרת בפרנסת הבית, מסייעת בגידול אחיה, עברה שינוי משמעותי והיא בעלת שאיפות נורמטיביות לעתיד.

מהטעמים האלו, עתרה לאמץ את המלצת שירות המבחן ולהימנע מהרשעתה של פלוגת 4, תוך התחשבות במצבה הכלכלי לעניין הפיצוי.

גם ב"כ נאשמת 4 הפנתה לפסיקה בה הנכונות להימנע מהרשעת קטינים גבוהה מעניינם של בגירים, פסיקה בה ניתן משקל לעיקרון השיקום ולהמלצות שירות המבחן.

פלוגת 4 אמרה בדברה האחרון בפניי, כי היא נמצאת בתהליך בו למדה להסתכל אחרת על מצבים, ולהבחין בצורה טובה יותר בין טוב לרע. היא הביעה חרטה ובושה על מעשיה ואמרה שלמדה והתבגרה מאז. עוד העידה כי כיום היא עובדת ונמצאת בקשר עם קצינת המבחן וכן שיתפה על רצונה לפתוח עסק בהמשך.

ביום 29.9.21 השלימה ב"כ הנאשמת 4 את טיעוניה וביקשה שלא להטיל צו מבחן על הנאשמת שכן קצינת המבחן אשר טיפלה בה ועמה נוצר קשר טוב, עזבה את תפקידה ולפלוגת 4 יהיה קושי להתחבר לקצינת מבחן חדשה.

נאשמת 5 - פלוגת 5

ב"כ הנאשמת 5 הפנתה לתיקון המשמעותי שנעשה בכתב האישום בעניינה של נאשמת 5. היא אבחנה בין חלקה של פלוגת 5 במהלך האירוע לבין חלקה של נאשמת 4, וציינה כי המאשימה שגתה כאשר ביקשה להטיל על שתי נערות אלו ענישה דומה. עוד היא הפנתה לחלופי הזמן, לגילה הצעיר בעת ביצוע העבירה. כמו כן, לנסיבות חייה המשפחתיות הקשות של הנאשמת, לעובדה שהיא גדלה ללא עורף משפחתי, עובדת, לומדת ומחזיקה את עצמה.

הסנגורית הפנתה להתבגרות ולשינוי שעברה הנערה, לתכונותיה הטובות, ליכולתה לייצר קשרים טובים, לרמת האינטליגנציה הגבוהה ולאופק השיקומי הקיים. היא הפנתה ללקיחת האחריות המלאה ולחרטה וציינה כי הפסיקה אליה הפנתה המאשימה אינה מתאימה למקרה זה שכן בבית המשפט לנוער הענישה היא אינדיבידואלית.

היא הפנתה לפסיקה התומכת בנקיטת דרכי טיפול כאשר מדובר בקטינים וכן הפנתה לפסיקה בה נקבע כי אין לסטות מהמלצות שירות המבחן אלא, אם יש נימוקים המצדיקים זאת.

בסיום הדברים, היא הפנתה למצבה הכלכלי של הנערה וביקשה להתחשב בו לענין הפיצוי. היא עתרה שלא להרשיע את פלונית 5 אלא להטיל עליה של"צ.

בדברה האחרון **הנאשמת 5** לקחה אחריות על המעשים והתנצלה.

דין והכרעה

מקרי אלימות רבים באים לפתחו של בית משפט זה, אך האירוע שלפניי הוא קשה במיוחד: בתחילת חודש ינואר 2018 בשעת לילה יצאה המתלוננת ממקום עבודתה בקניון ופנתה ללכת לביתה. לרוע מזלה נקרתה בדרכן של הנאשמות, אשר תקפו אותה באכזריות רק משום שלא רצתה לתת להן להשתמש בטלפון הנייד שלה. אמה של המתלוננת חיכתה לה במכוניתה בסמוך, לא יודעת כי בתה המבוששת להגיע עוברת ברגעים אלה אירוע אלים וטראומטי על לא עוול בכפה.

הנאשמות עטו על המתלוננת שניסתה להתרחק מהן. הן רדפו אחריה, דחפו אותה והפילו אותה ארצה, הכו אותה מכות אגרוף ובעטו בה. הן לא חדלו ממעשיהן גם כאשר נהג מונית שהזדמן למקום ניסה לסייע. אמנם חלקה של כל אחת מהנאשמות במעשים הוא שונה, אך משפטית כולן אחראיות באותה מידה לתקיפה החמורה. כולן נכחו במקום לאורך כל האירוע, אף אחת מהן לא עצרה לחשוב על סבלה של המתלוננת, אף אחת לא גילתה רחמים ולא עצרה את האלימות הקשה כלפיה. לאחר שהיכו אותה, הותירו אותה מוטלת על הקרקע, מדממת, ועזבו את המקום מבלי להושיט לה עזרה.

שנים רבות מתמודדת החברה הישראלית עם התפשטותה של תופעת האלימות. פסקי דין רבים נכתבו ומילים רבות נאמרו בגנותה ובצורך לנקוט ביד קשה כדי למגרר:

"על התנהגות מסוג זה יש להגיב ביד קשה, ואם לא כך ננהג, תשתלט האלימות על כל תחומי חיינו. אכן, בתי המשפט התריעו, ולאחרונה אף ביתר שאת כנגד נגע האלימות. אולם, הגיעה השעה לעשות מעשה, ובראש וראשונה, להבהיר בדרך הענישה לעבריינים בכוח, ואפילו צעירים הם, כי המענה לאלימות תהיה כליאה ממושכת, ולתקופות מאסר שעלולות להיות משמעותיות. עם זאת, אין כוונתי לומר שיש לזנוח כליל שיקולים של שיקום העבריין, ובמיוחד אם הוא קטין, אולם המציאות בה אנו חיים מציאות חירום היא, ועל כן שיקולים מסוג זה הינם שניים במעלה, וקודמים להם שיקולי גמול והרתעה." (ע"פ 3562/05 פלוני נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 20.7.2005))

וכן ראו בע"פ 6048/20 שמעון בן ברוך נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 22.11.2020) (פורסם בנבו):

"תופעה זו שפשתה בחברה, יש לעקור מן השורש, והדבר לא יצלח מבלי מתן תגובה עונשית הולמת לכל מי שהולך בדרך זו, ומוצא באלימות אמצעי ודרך לפתרון סכסוך. הדבר נכון למי שנוקט בדרך זו

לראשונה, ומקל וחומר למי ששב וחוזר על דפוס פעולה זה.

אין ספק כי התנהגותן של הנאשמות במקרה שלפניי ראויה לכל גינוי. חומרת המעשים מצדיקה מתן משקל רב לשיקולי גמול והרתעה.

לצד שיקול ההרתעה יש שיקולים נוספים עליהם יש לתת את הדעת, ובראשם השיקול השיקומי. בעניינם של קטינים הודגש, כי נקודת האיזון שעורך בית המשפט בין מכלול שיקולים שונה מהאיזון שעורך הוא בעניינם של בגירים:

"נקודת האיזון בין שיקולי הגמול והרתעה, לבין שיקולי השיקום, בעבירות שבוצעו על ידי קטינים, שונה מנקודת האיזון בעבירות שבוצעו על ידי בגירים. הנחת המוצא היא כי כאשר בוצעה העבירה על ידי קטין יינתן משקל מוגבר לאפשרות שיקומו ושילובו המחודש בחברה".

(דברי כב' השופט ס' ג'ובראן, בע"פ 7228/11 פלוני נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 4.4.12))

לא בכדי ניתן משקל רב יחסית לסיכויי שיקום בעניינם של קטינים. הדבר מבוסס על ההבנה, כי הכרתם ותודעתם של קטינים אינה תמיד מפותחת ובשלה די הצורך ועל כן אינם מיטיבים להבין את תוצאות מעשיהם ואת השלכותיהם. (ראו בעניין זה - ע"פ 49/09 מדינת ישראל נ' פלוני 8.3.09). אצין כי הבנה זו מבוססת על מחקרים אשר הראו, כי למרות ההתפתחות המואצת של מערכות בגוף של מתבגרים הרי שהאונה הקדם מצחית של המוח, אשר אחראית על מערכת השליטה בהתנהגות, מבשילה מאוחר יותר, ואף אחרי גיל 20. הפער בין ההבשלה מערכות אחרות בגוף המתבגר (המערכת הלימבית למשל) לבין האונה הקדם מצחית - עלול להוביל להתנהגויות של סיכון. **Steinberg, L. (2017). Cognitive transition. Adolescence. (p.66-68) Boston: McGraw-Hill**. ההנחה היא כי טיפול מתאים יוביל להפנמת תובנות ראויות אצל הקטינים, מה שימנע ביצוע מעשי עבירה בהמשך.

בין כלל השיקולים אותם יש לשקול בעניינם של קטינים הודגש בפסיקה כי יש להתחשב בגילו של הקטין-הנאשם, בסיכויי שיקומו ובעברו הפלילי, זאת לצד מהות העבירה ונסיבות ביצועה (ע"פ 9813/16 פלוני נ' מדינת ישראל (15.6.17)).

לאחר שבחנתי את הנסיבות האישיות של כל אחת מהנאשמות ואת סיכויי שיקומן אל מול חומרת העבירה הגעתי למסקנה כי יש להרשיע את הנאשמות, ולהלן יפורטו נימוקיי:

1. **חומרת העבירות** - כפי שציינתי לעיל, חומרת המעשים רבה. מדובר באלימות סתמית, אכזרית ומכוערת, מצד מספר נאשמות בצוותא כלפי מתלוננת אחת, שכל חטאה היה שסירבה לתת להן להשתמש בטלפון שלה. כפי שפורט בכתב האישום וכן נראה בסרטון שהוצג, אין מדובר באירוע קצר ונקודתי אלא באירוע מתמשך, בו הלכו הנאשמות אחרי המתלוננת, היא ניסתה להתרחק מהן וניסתה להגן על עצמה, אך הן המשיכו ללכת בעקבותיה, כשהן צועקות לעברה. בהמשך תקפו אותה, הפילו אותה ארצה, וכל אחת תרמה את חלקה כמופיע בכתבי האישום המתוקנים. נהג מונית שעבר במקום עצר את רכבו וניסה להציל את המתלוננת מידן אך הן המשיכו להכותה. המתלוננת נעמדה והן הפילו אותה שוב. נאשם אחר (נאשם 2) גנב את הטלפון הנייד שלה באותה הזדמנות. חומרת המעשים מתבטאת גם בנזקים הקשים שגרמו למתלוננת, כפי שתוארו לעיל וכפי שאפרט גם בהמשך.

הערכים המוגנים שנפגעו ממעשיהן של הנאשמות הם ערך שלמות גופה של המתלוננת וביטחונה האישי. מדובר בערכים חשובים עד מאד. הנאשמות פגעו בערכים אלו בצורה קשה כפי שתיארתי לעיל. בפסיקת בית המשפט

העליון ניכרת מגמה של החמרה בענישה בעבירות אלימות בכלל ובעבירות של חבלה חמורה שבוצעה בצוותא בפרט. נכתב כי יש להילחם בנגע האלימות, ותורמתו של בית המשפט היא בהטלת עונשים חמורים ומרתיעים [ע"פ 7475/14 **מהדי נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 25.12.14)].

כאשר מדובר בעבירות כה חמורות, קיים לטעמי היבט עקרוני וערכי בהטלת כתם ההרשעה. לעמדה זו ניתן למצוא תימוכין בדברים שנאמרו בע"פ 240/16 **מדינת ישראל נ' פלוני** (11.1.2007):

"אין להקל ראש גם ברכיב החינוכי של המשפט הפלילי המכוון לא רק כלפי החברה אלא גם ובמיוחד כלפי הנאשם. מלומדים רבים - וביתר שאת בתקופה האחרונה - רואים בענישה לא רק גמול או הרתעה, אלא אף את דרכה של החברה להידבר עם הנאשמים וללמדם להבחין בין טוב ורע ובין אסור ומותר (ראה לדוגמה: Antony Duff Penal Communications: Recent Work in the Philosophy of Punishment 20 Crime and Justice 1 (1996); Jean Hampton An Expressive Theory of Retribution, in Retributivism and Its Critics 1 (Wesley Cragg, ed. 1990)). ניתן לסבור כי לשיקולים אלה, או למצער לחלקם, משקל מיוחד בעניינים של קטינים הנמצאים בשלב ההתבגרות, הלמידה ועיצוב האישיות. על פי קו זה - ההרשעה לא באה רק לתייג את הנאשם, אלא בראש ובראשונה לגרום לו להפנים את משמעות מעשיו ולשוב לדרך הישר..".

כמו כן אפנה לע"פ 5831/13 **פלוני נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 22.12.2013) שם קבע בית המשפט העליון כי יש להרשיע קטיין, בעל סיכויי שיקום טובים, וזאת בשל הצורך להביע עמדה עקרונית וערכית ביחס לעבירה שבוצעה:

"על מנת שמעשים כאלה לא יישנו על בתי המשפט להטיל ענישה שהולמת את העבירות שבוצעו. ענישה אין פירושה רק בהשמתו של קטין מאחורי סורג ובריח, במעון נעול או בחיובו לבצע עבודות שירות. כוחה של ענישה מרתיעה מתבטא פעמים רבות בעצם החותם שבהרשעה שנשארת מעבר לתקופת ריצוי העונש בפועל. בראייה זו הרשעה גם בבית משפט לנוער מבטאת, אם כי בעוצמה פחותה עמדה עקרונית וערכית ביחס לעבירה שבוצעה. חוששני כי אי הרשעת המערער עלולה להעביר מסר לא ראוי".

ולבסוף, אפנה לע"פ 8815/14 **פלוני נ' מדינת ישראל** (19.4.15) שם נקבע, כי כאשר מדובר בעבירות אלימות חמורות, תוצאה של אי-הרשעה תפגע בהרתעה שמבקש ההליך הפלילי להשיג.

בנסיבות אלה אני סבורה כי כאשר מדובר בעבירת אלימות כה חמורה, יש להעביר מסר ברור המגולם גם בהרשעה פלילית.

2. **הנזק שנגרם למתלוננת** - עוצמת האלימות נתנה אותותיה בנזק שנגרם למתלוננת הן במישור הפיזי והן במישור הנפשי: במישור הפיזי היא סבלה בין היתר משבר בשן אחת וסדק בשן שנייה, היא סבלה מכאבים

בכתף ופריקת כתף, נגרמו לה שטפי דם תת עוריים וחתכים בשפתיים. מתסקיר נפגעת העבירה שנכתב ביום 14.9.20 עלה כי מומחה בכירורגיה אורתופדית העריך שיש לה פגיעות בצוואר, במותן, בכתף ימין ובברכיים המסתכמים בנכות בשיעור של 5% לצמיתות. במישור הנפשי דווח בתסקיר כי בחודשים שלאחר האירוע היא ומשפחתה התמודדו עם נסיגה משמעותית במצבה הנפשי אשר כללה מחשבות אובדניות, פגיעות עצמיות, פחדים וחרדות, תלותיות וצורך בטיפול תרופתי. המתלוננת הפסיקה לעבוד משך תקופה ארוכה והסתגרה בביתה. היא סבלה מהתקפי חרדה קשים וסיטי לילה. כמו כן היא נזקקה לליווי בצאתה מביתה אף בשעות היום. כפי שצוין בתסקיר זמן מה לאחר האירוע המתלוננת ראתה חלק מתוקפיה במרחב הציבורי והדבר הוביל להתקפי חרדה קשים נוספים.

הגם שחלה הטבה עם הזמן, המתלוננת נזקקה לסיוע נפשי זמן רב אחרי המקרה, ואף עד מועד כתיבת תסקיר נפגעת העבירה בעניינה. עורכת התסקיר ציינה כי ניכר שטראומת הפגיעה ממשיכה ללוות את המתלוננת בכל צעד ושעל ויש סיכון להתדרדרות נוספת בעיתות לחץ ומשבר.

ב"כ הנאשמות ביקשו שלא לזקוף לחובת הנאשמות את כל הנזק הנפשי הרב שנגרם למתלוננת, וזאת בשים לב לאפיונים המיוחדים שלה ולעובדה שסבלה מקשיים נפשיים אף קודם לאירוע. הכלל המשפטי - בדיני הנזיקין וגם במשפט הפלילי - מורה אותנו, כי כאשר אדם תוקף את חברו, הוא נושא בסיכון כי לקרבן יש רגישויות שאינן נראות לעין, שבגינן עלולות להיגרם תוצאות חמורות מעבר למה שצפה התוקף ("כלל הגולגולת הדקה") (ראו למשל, פסקה 136 ב-ע"פ 6294/11 פלוני נ' מ"י (פורסם ביום 20/2/2014)). הנאשמות תקפו את המתלוננת מבלי לחשוב על סבלה או על הנזקים שעלולים להיגרם לה, במקרה הייתה זו מתלוננת אשר עברה שיקום נפשי ממושך ובתקופה שקדמה לאירוע החלה לפסוע בנתיב חיובי. הנאשמות קטעו ברגל וביד גסה את שיקומה והובילו אותה להתדרדרות נפשית חמורה. הן אינן יכולות היום לחמוק מן האחריות לתוצאות הקשות שגרמו. בנסיבות אלה, גם הנזק שגרמו למתלוננת מוביל למסקנה כי יש להרשיען.

3. **צירוף תיקים נוספים:** נאשמות 3-5 צירפו עבירות נוספות לגזר דין זה, כלומר עבורן אין מדובר בעבירה יחידה, וגם לנתון זה יש משקל בעת גזירת דינן. נאשמת 3 הודתה בביצוע עבירה של איומים מחודש מרץ 2018. מדובר באיומים מכוערים אשר נועדו להפחיד מתלוננת אחרת, בגלל שהגישה תלונה במשטרה. גם כאן התאפיינה התנהגותה של נאשמת 3 בבריונות ובתוקפנות. כמו כן הודתה בארבע עבירות של גניבה, אותן ביצעה עם אחרות בחודש מאי 2018.

נאשמת 4 הודתה בעבירה נוספת של תקיפה, אותה ביצעה יחד עם אחותה כלפי מתלוננת קטינה אשר בילתה עם חבריה בפארק. העבירה בוצעה בדצמבר 2017 בשעת ערב וגם כאן, ללא מניע או סיבה. הנאשמת 4 משכה בשערותיה של אותה קטינה ואחותה גררה אותה על הכביש וגרמה לה לחבלות. הגם שהאירועים שונים, יש להם מאפיינים דומים: גם כאן נקטה הנאשמת 4 התנהלות אלימה, אכזרית וסתמית ביחד עם אחרת כלפי מתלוננת יחידה חפה מפשע.

נאשמת 5 צרפה כתב אישום המייחס לה ארבע גניבות שבוצעו עם אחרות בחודש מאי 2018 (מדובר באותם מקרי גניבה בהם הואשמה גם נאשמת 3) הנאשמות ביחד עם קטינה אחרת נכנסו לשני אולמות אירועים וגנבו

ארנקים של ארבע חוגגות במקום. הן נטלו את הכספים ואת החפצים יקרי ערך מתוך הארנקים וזרקו את הארנקים בקרבת מקום.

4. **סיכויי שיקום והתייחסות להליך השיקום שערכה כל אחת מהנאשמות** - כל הנאשמות ביצעו את המעשים בגיל צעיר מאוד, בנות 14 עד 15 בלבד. נסיבות חייהן מפורטות בפרק הדן בתסקירי שירות המבחן ובתמצית ייאמר כי הן גדלו במציאות חיים לא פשוטה. כל אחת מהן התמודדה - ועודנה מתמודדת - עם קשיים משפחתיים שונים. על אף שתהליכי השיקום של הנאשמות ידעו עליות ומורדות הרי שקצינות המבחן אשר טיפלו בהן התרשמו כי כולן הבינו את הפסול שבמעשיהן. כל הארבע לקחו אחריות על המעשה שעשו ועל הפגיעה שנגרמה לנפגעת העבירה. מלבד בעניינה של נאשמת 3 אשר לגביה לא באה קצינת המבחן בהמלצה טיפולית, הומלץ לגבי היתר להימנע מהרשעה ולנקוט כלפיהן דרכי טיפול. עם זאת, מעיון בתסקירים השונים לא מצאתי כי הנאשמות עברו תהליך עמוק ומשמעותי כפי שהיה מצופה שיעשו:

בעניינה של נאשמת 1 המליצה קצינת המבחן בחודש מאי 2020 על סיום המשפט ונקיטת דרכי טיפול ללא הרשעה, כאשר רק מספר מועט של פגישות נערך ורק זמן קצר קודם לכן, הודתה הקטינה בכתב האישום המתוקן. התרשמתי אז, כי מדובר בפרק זמן טיפולי קצר מידי והוריתי לשירות המבחן להמשיך את הקשר עם הקטינה. לאחר מכן, לא הגיעה נאשמת 1 לפגישות רבות אליהן זומנה. באחת הפגישות אליה כן הגיעה, ביקשה לקצר את זמן המפגש. ההתרשמות הייתה כי אינה מתמסרת לטיפול במאת האחוזים וכי היא מתקשה להבין את מעגלי הפגיעה. פלונית 1 הביעה התנגדות לבצע שעות של"צ וגם מטעם בית הספר דווח על קושי שלה בביקור סדיר לצד קושי בכיבוד גבולות. רק בחודשים האחרונים לפני מועד הטיעונים לעונש התמידה הנערה להגיע למספר פגישות בשירות המבחן. אמנם נכתב בתסקיר כי היא מצטערת על מעשיה, אך היא חזרה באוזני קצינת המבחן על הטענה כי רק הפרידה בין הניצות ולא התכוונה להכות. דברים אלו אינם מתיישבים עם הודאתה בכתב האישום גם לאחר שתוקן. עם זאת, לקחתי בחשבון את התרשמותה של קצינת המבחן כי פלונית 1 אינה בעלת דפוסים אלימים, וכי היא מתחרטת מאד על הנזקים שנגרמו למתלוננת ורוצה להתנצל בפניה. התחשבותי גם בדבריה כי למדה את הלקח וכי שאיפותיה לעתיד נורמטיביות. כל אלו וכן העובדה שמדובר בעבירה בודדת בחייה יקבלו ביטוי בעונשים שאטיל עליה.

ביחס לתהליך הטיפול של נאשמת 3 אציין כי פלונית 3 עשתה מאמצים לתפקוד חיובי, אך המוטיבציה שלה לטיפול מעמיק הייתה נמוכה רוב הזמן. והיא התקשתה להתמיד בקשר עם שירות המבחן לאורך מרבית התקופה בה לוותה על ידי בית המשפט. בשנה האחרונה חלה התדרדרות גם בתפקודה הלימודי, וקצינת המבחן שבה וכתבה כי יש לה יכולות גבוהות אך היא מתקשה לשמור על תפקוד חיובי ולהתגייס לשיתוף פעולה עם כלל הגורמים בקהילה. לאורך ההליך המשפטי ניתנו לפלונית 3 מספר הזדמנויות לשפר את תפקודה ולהתגייס לתהליך טיפולי, כאשר האחרונה מהן ניתנה בחודש ינואר 2021. ברם, הדיונים וההסברים לא הועילו, גם לא גזר הדין המתקרב. פלונית 3 לא הצליחה להתגייס לבצע שינוי. בנסיבות אלה, נכתבו בתסקיר המסכם גורמי סיכון רבים בעניינה וקצינת המבחן לא באה בהמלצה טיפולית.

בנסיבות אלה, אף באת כוחה של פלונית 3 הבינה כי סיום עניינה ללא הרשעה אינו מתאים ואינו ראוי (פרו' ישיבת 6.6.21).

גם שיתוף הפעולה של נאשמת 4 עם שירות המבחן ידע עליות ומורדות. תחילה לא הגיעה לפגישות כלל. בהמשך שיפרה את תדירות הגעתה אך לאחר מכן שוב לא הייתה בקשר עם גורמי הטיפול. אמנם נערך עמה עיבוד עבירה ביחס להשלכות מעשיה, אך לאורך כל התסקירים דווח על גורמי דאגה וגורמי סיכון רבים. בתסקיר המסכם דווח, כי פלונית 4 אינה לומדת והפסיקה את הקשר עם שירות המבחן. עוד דווח כי ניסיון לשלבה בתכנית "דרך המלך" לא צלח. בנסיבות אלה אף קצינת המבחן התלבטה ביחס להמלצה הסופית.

עוד יש לקחת בחשבון את בקשתה של פלונית 4 היום שלא לעמוד בצו מבחן, מה שמתיישב עם הפסקת שיתוף הפעולה שלה בחודשים האחרונים ומלמד על קושי בהתמדה בהליך טיפולי.

בעניינה של נאשמת 5 דווח כי היא לא הצליחה להגיע בהתמדה ולייצר קשר טיפולי רציף. בנסיבות אלה, הוגש תסקיר ללא המלצה טיפולית בחודש ינואר 2021. הדיון נדחה והנערה ניצלה ההזדמנות שניתנה לה והגיעה לשירות המבחן למספר פגישות. בתסקיר האחרון דווח כי היא עובדת באופן קבוע במינימרקט אך היא ביקשה שלא ליצור קשר עם המעסיק, כך שלא הונחה חוות דעת מטעמו. ביחס למעשה העבירה הרי שבתחילת הדרך צמצמה פלונית 5 את אחריותה למעשים. הטיפול בשירות המבחן אמנם סייע לה להגיע לתובנות ביחס לאחריותה, אך היא עצמה לא חשה כי הטיפול מקדם אותה ולמעשה לא שיתפה פעולה עם כל הצעה טיפולית שהובאה לפניה. בסיום התסקיר ממאי 2021 הציגה קצינת המבחן התלבטות משמעותית ביחס להמלצות. היא ציינה את הקושי של הנאשמת לעמוד בקשר רציף ולהירתם להמשך תהליך טיפולי למרות שהיא זקוקה לו, ומאידך גיסא את התהליך המשמעותי שעברה ב'צופיה' ואת העובדה שהיא עובדת ומקיימת חיים תקינים. בסופו של יום המליצה לתת לפלונית 5 הזדמנות בעיקר כדי לא להכתיב את עתידה.

ניתן לסכם ולומר ביחס לכל הנאשמות, כי אין מדובר בתהליך שיקום יוצא דופן אשר יש בו כדי להצדיק הימנעות מהרשעה, ודאי כאשר מדובר במעשים כה חמורים ובנזק כה משמעותי שנגרם למתלוננת.

בע"פ 2083/20 **פלוני נ' מדינת ישראל** (16.6.20) הודגש שוב, כי על אף המשקל הרב שיש לייחס להמלצת שירות המבחן בעניינם של קטינים, אין בכך לכבול את שיקול הדעת של בית המשפט, שתפקידו לבחון את ההמלצה לצד שיקולי ענישה נוספים. כמו כן, באותו פסק דין הייתה התייחסות לתהליך השיקום שעברו הקטינים הנאשמים ונאמר כי: **"אמנם, יש לברך על התהליך שעברו המערערים ביחסם לעבירה, ועל לקיחת האחריות מצדם. דא עקא, אין מדובר בתהליך עמוק ומשמעותי, אשר מצדיק כשלעצמו את אי-הרשעתם בדין."** אני סבורה שדברים אלה יפים גם לעניינינו.

לאור כל זאת ראיתי לנכון להרשיע את כל הנאשמות, בגין העבירה בתיק זה ובגין העבירות שצורפו מתיקים אחרים.

העונש הראוי:

לאחר שקבעתי כי יש להרשיע את הנאשמות, עליי לקבוע את העונש הראוי למעשיהן.

כפי שתיארתי לעיל, באות-כוח המאשימה (הן נציגת תביעות נוער מרכז והן נציגת הפרקליטות) עתרו להטלת עונשי מאסר בעבודות שירות בהיקפים שונים, בהתאם למצבן של הנאשמות ולחלקן באירועים. כמו כן עתרו לענישה הרתעתית

ולהטלת פיצוי משמעותי למתלוננת בתיק זה ופיצוי נוסף למתלוננות בתיקים שצורפו. ב"כ הנאשמות 1,4,5 עתרו להטלת דרכי טיפול כפי שהומלצו על ידי שירות המבחן, והסכימו להטלת פיצוי מידתי או מינימלי לפי מצבן הכלכלי של הנאשמות. ב"כ הנאשמת 3 עתרה להטלת של"צ משמעותי ופיצוי למתלוננת.

בחינת פסיקת בית המשפט העליון העלתה כי הענישה המוטלת על קטינים בגין עבירות אלימות דומות נעה בין נקיטה בדרכי טיפול ללא הרשעה לבין הרשעה והטלת מאסר בפועל ועונשים נלווים. ניתן לראות כי בכל מקרה נבחנו הנסיבות המיוחדות של העושה ושל המעשה.

כך לדוגמה בע"פ 2669/00 מדינת ישראל נ' פלוני (פד"י נ"ד (3), 685) הוחלט להרשיע קטינים אשר תקפו עובר אורח תמים ופצעו אותו עד שנזקק לטיפול רפואי וזאת חרף החלטת בית משפט קמא שלא להרשיעם. עם זאת, בעניין אחד הקטינים הוחלט להותיר אי הרשעה על כנה. לצד זאת הוטלו צו מבחן, של"צ והתחייבות כספית.

בע"פ 7841/18 פלוני נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 10.12.12) הוחלט להרשיע את הקטינים אשר ביצעו עבירה של חבלה חמורה. על אחד מהם נגזרו ארבעה חודשי עבודות שירות וכן מאסר מותנה ופיצוי למתלונן ועל השני נגזר עונש של של"צ, מאסר מותנה והתחייבות.

בע"פ 4605/13 פלוני נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 25.2.14) הוחלט לבטל הרשעת קטין אשר ביצע עבירה של חבלה חמורה יחד עם אביו ולהטיל של"צ בהיקף של מאה שמונים שעות וצו מבחן למשך שישה חודשים. כמו כן, הוטל פיצוי למתלונן.

בע"פ 7101/15 מדינת ישראל נ' פלוני (ניתן ביום 7.12.15) הוחלט להחמיר בעונשו של קטין אשר ביצע עבירת אלימות חמורה ביחד עם אחר ולהטיל עליו מאסר בפועל למשך שישה חודשים וכן מאסר מותנה.

בע"פ 8815/14 פלוני נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 13.4.15) הוחלט להרשיע קטין שביצע עבירה של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות ולהטיל עליו ארבעה חודשי מאסר בעבודות שירות, מאסרים מותנים ופיצוי משמעותי למתלונן.

לאחר שקילת טיעוני הצדדים לעונש, הנחיות הפסיקה ובשים לב גם לכל אשר פירטתי לעיל, החלטתי שלא להטיל על הנאשמות מאסר בעבודות שירות. לעניין זה לקחתי בחשבון את העובדה כי מדובר בנאשמות אשר ביצעו את העבירות בגיל צעיר מאד (בגיל 14-15), כמו כן, נתתי דעתי לכך שמזה תקופה ממושכת לא ביצעו הנאשמות עבירות חדשות. עוד לקחתי בחשבון את הדרך הטיפולית שבכל זאת עברה כל אחת מהן. הטלת עונש של מאסר בעבודות שירות עלולה לקטוע את תהליך השיקום של נאשמות 1,4,5 שעליו עמד שירות המבחן. גם בעניינה של נאשמת 3, שלגביה לא ניתנה המלצה טיפולית, דווח כי היא מתרחקת מביצוע עבירות נוספות ושואפת לאורח חיים נורמטיבי. יש חשש כי עונש מאסר בעבודות שירות יסיט גם אותה מן הדרך החיובית שבה החלה ללכת.

עם זאת, כדי להבהיר לנאשמות את חומרת מעשיהן, להבטיח את התמדתן בהליכה בדרך הישר ולהרתיע אותן מפני ביצוע עבירות נוספות אני רואה חשיבות בהטלת עונשי מאסר על תנאי. כמו כן, אני רואה לנכון לקבוע רכיבי פיצוי משמעותיים, שיהיה בהם גם ניסיון לכסות מקצת נזקה והוצאותיה של המתלוננת, וגם המחשה מסוימת לנאשמות, מה שיעור הנזק שגרמו. ההבדלים הקלים בחלקיהן של הנאשמות במעשים יבואו לביטוי מסוים במשך השל"צ ובגובה הפיצוי הכספי שאטיל עליהן.

שקלתי את שיקולי הענישה השונים, את האינטרס הציבורי המבקש להרתיע בני נוער מעשיית מעשי אלימות, את סבלה של המתלוננת, ומנגד את המלצות שירות המבחן לנוער ואת אינטרס החברה לשקם קטינים וקטינות אשר סטו מהדרך למען ישובו וישתלבו בחברה. בשים לב לכל השיקולים אותם פרטתי לעיל, ובשווי לנגד עיני את הנחיות הפסיקה, הגעתי לכלל מסקנה כי יש לשלב בין הרשעה והרתעה לבין דרכי טיפול. כך יבואו על סיפוקם האינטרסים המשמעותיים השונים.

לפיכך, אני מחליטה להרשיע את הנאשמות 1,3,4 ו-5 על פי סעיף 24 לחוק הנוער (שפיטה, ענישה ודרכי טיפול), תשל"א-1971, (להלן: "חוק הנוער") וגוזרת את דינן כדלקמן:

בעניינה של נאשמת 1 - פלונית 1:

1. אני מטילה על פלונית 1 ארבעה חודשי מאסר, אותם תרצה, אם תוך שנתיים מהיום תעבור שוב עבירות אלימות מסוג פשע לרבות סיוע או ניסיון לעבור עבירות אלו.
2. אני מטילה על פלונית 1 חודשיים מאסר, אותם תרצה, אם תוך שנתיים מהיום תעבור שוב עבירות אלימות מסוג עוון לרבות סיוע או ניסיון לעבור עבירות אלו.
3. פלונית 1 תבצע 150 שעות של"צ, ותמציא על כך אישור לבית המשפט עד ליום 1.3.22.
4. אני מעמידה את פלונית 1 בפיקוח שירות המבחן לנוער, בהסכמתה, למשך 6 חודשים מהיום בתנאי שתמשיך להגיע לשיחות בשירות המבחן כפי שתוזמן ותשתף פעולה עם גורמי הטיפול בקהילה. הסברתי לנאשמת את סמכותי הקבועה בסעיף 20 לפקודת המבחן להפקיע את צו המבחן ולגזור עליה כל עונש נוסף באם תפר את תנאי הצו או תבצע עבירות נוספות.
5. פלונית 1 תפצה את המתלוננת בסך 6000 ₪. הפיצוי ישולם ב-6 תשלומים שווים ורצופים. תשלום ראשון יופקד עד ליום 1.11.21.

בעניינה של נאשמת 3 - פלונית 3:

1. אני מטילה על פלונית 3 שישה חודשי מאסר, אותם תרצה, אם תוך שנתיים מהיום תעבור שוב עבירות אלימות מסוג פשע לרבות סיוע או ניסיון לעבור עבירות אלו.
2. אני מטילה על פלונית 3 שלושה חודשי מאסר, אותם תרצה, אם תוך שנתיים מהיום תעבור שוב עבירות אלימות מסוג עוון לרבות סיוע או ניסיון לעבור עבירות אלו. כמו כן יחול מאסר על תנאי זה על עבירות רכוש מכל סוג לרבות סיוע או ניסיון לעברן.
3. פלונית 3 תבצע 250 שעות של"צ, ותמציא על כך אישור לבית המשפט עד ליום 1.5.22.
4. פלונית 3 תפצה את המתלוננת בתיק זה בסך 7000 ₪. הפיצוי ישולם ב-7 תשלומים שווים ורצופים. תשלום ראשון יופקד עד ליום 1.11.21.
5. פלונית 3 תפצה את המתלוננות מת"פ 18-08-30467 של בית המשפט לנוער בתל אביב פיצוי סימלי בסך 200 ₪ לכל מתלוננת. הפיצוי יופקד עד ליום 1.7.22.

בעניינה של נאשמת 4 - פלונית 4:

1. אני מטילה על פלונית 4 שישה חודשי מאסר, אותם תרצה, אם תוך שנתיים מהיום תעבור שוב עבירות אלימות מסוג פשע לרבות סיוע או ניסיון לעבור עבירות אלו.
2. אני מטילה על פלונית 4 שלושה חודשי מאסר, אותם תרצה, אם תוך שנתיים מהיום תעבור שוב עבירות אלימות מסוג עוון לרבות סיוע או ניסיון לעבור עבירות אלו.
3. פלונית 4 תבצע 250 שעות של"צ, ותמציא על כך אישור לבית המשפט עד ליום 1.5.22.
4. פלונית 4 תפצה את המתלוננת בתיק זה בסך 7,000 ₪. הפיצוי ישולם ב-14 תשלומים שווים רצופים. תשלום ראשון יופקד עד ליום 1.11.21. כמו כן תפצה את המתלוננת מת"פ 3071-10-18 בסך 1000 ₪. הפיצוי ישולם בשני תשלומים שווים ורצופים. תשלום ראשון יופקד עד ליום 1.1.23.

בעניינה של נאשמת 5 - פלונית 5:

1. אני מטילה על פלונית 5 ארבעה חודשי מאסר, אותם תרצה, אם תוך שנתיים מהיום תעבור שוב עבירות אלימות מסוג פשע לרבות סיוע או ניסיון לעבור עבירות אלו.
2. אני מטילה על פלונית 5 חודשיים מאסר, אותם תרצה, אם תוך שנתיים מהיום תעבור שוב עבירות אלימות מסוג עוון לרבות סיוע או ניסיון לעבור עבירות אלו. כמו כן יחול המאסר המותנה הזה על עבירות רכוש לרבות סיוע או ניסיון לעברן.
3. פלונית 5 תבצע 150 שעות של"צ, ותמציא על כך אישור לבית המשפט עד ליום 1.3.22.
4. פלונית 5 תפצה את המתלוננת בתיק זה בסך 6000 ₪. הפיצוי ישולם ב-6 תשלומים שווים ורצופים. תשלום ראשון יופקד עד ליום 1.11.21.
5. פלונית 5 תפצה את המתלוננות מת"פ 29614-08-18 של בית המשפט לנוער בתל אביב פיצוי סימלי בסך 200 ₪ לכל מתלוננת. הפיצוי יופקד עד ליום 1.5.22.

הבהרתי לכל הנאשמות את הסמכות על פי ס' 71 ד' (3) לחוק לבטל את צו השל"צ במידה ולא ימלאו אחריו ואת הסמכות לגזור עונש אחר במקומו.

זכות ערעור כחוק.